

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR
KITŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ**

**(TAP-22-688 – TAP-22-708; TAIS NR. 22-3242(2) – 22-3244(2); 22-3246(2); 22-3251(2); 22-3253(2) –
22-3265(2); 22-3267(2); 22-6165; 22-6167)**

2022-04-25 Nr. NV-1086

Vilnius

Projekto rengėja: Aplinkos ministerija.

Projekto tikslas: siekiama aiškiai atskirti Žemės ūkio ministerijos ir Aplinkos ministerijos funkcijas ir miesto teritorijose esančią valstybinę žemę perduoti savivaldybėms patikėjimo teise.

Dabartinė situacija:

Šiuo metu ŽŪM formuoja valstybės politiką žemės tvarkymo, žemės reformos, žemėtvarkos, geodezijos, kartografijos, erdviųjų duomenų rinkinių tvarkymo, Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros plėtojimo, nekilnojamojo turto kadastro, žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūros ir žemės naudojimo valstybinės kontrolės srityse.

AM formuoja valstybės politiką aplinkosaugos, teritorijų planavimo, urbanistikos statybos ir jos priežiūros bei kitose srityse, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą.

Valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektai (patikėtiniai) yra NŽT, savivaldybės, centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas, VĮ Valstybės žemės fondas bei kiti Žemės įstatymo ir kitų įstatymų numatyti subjektai. Valstybinės žemės sklypai perduodami savivaldybėms patikėjimo teise tik Vyriausybės nustatyta tvarka įstatymuose nurodytoms reikmėms.

Projekto esmė: siūloma, kad:

nuo 2023-01-01:

- Aplinkos ministerijai būtų perduota valstybės politikos formavimas žemės tvarkymo, žemės reformos, žemėtvarkos, geodezijos, kartografijos, nekilnojamojo turto kadastro, žemės naudojimo valstybinės kontrolės srityse;
- NŽT pavaldumas iš Žemės ūkio ministerijos pereitų Aplinkos ministerijai;

nuo 2023-05-01:

- savivaldybėms Vyriausybės nutarimu patikėjimo teise būtų perduota valdyti valstybinę žemę savivaldybių teritorijose esančių miestų administracinėse ribose;
- žemės naudojimo valstybinę kontrolę ir žemėtvarkos planavimo dokumentų kontrolę vietoje NŽT vykdytų VTPSI;
- savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių priežiūrą ir kontrolę vykdys Vyriausybė ir NŽT, Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projekte nustatytais sąlygomis ir tvarka.

Derinimas:

- 2022-03-18 žemės naudojimo politikos pertvarka viešai pristatyta visuomenei, 2022-03-23 – Seimo Kaimo reikalų komitete, 2023-03-30 – Aplinkos apsaugos komitete.
- Pastabas ir pasiūlymus pateikė Žemės ūkio ministerija, NŽT, Teisingumo ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Finansų ministerija, Susisiekimo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, VTPSI, VĮ Registrų centras, Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Lietuvos ūkininkų sąjunga, fizinis asmuo Liudvikas Ragauskis.
- Organizuoti pasitarimai su suinteresuotomis institucijomis dėl pateiktų pastabų ir pasiūlymų aptarimo, parengta derinimo pažyma.
- Be pastabų projektai buvo suderinti su Užsienio reikalų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.
- Vyriausybės kanceliarija Teisės grupė išvados dar nepateikė.

Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – Įstatymų projektai įgyvendina Vyriausybės programos 14 punkto („...Savivaldai suteiksime daugiau galių, perleisime daugiau šiuo metu centralizuotai atliekamų funkcijų...“), 133.1 papunkčio („...Bus iš naujo nustatomi valstybės institucijų NŽT <...> tikslai...“), 157.4 papunkčio („...žemės naudojimo politika būtų perduota

Aplinkos ministerijai, o NŽT funkcijos – savivaldai....>“), 178 punkto („<...regionams ir savivaldybėms būtina suteikti daugiau galių veikti savarankiškai, priimti sprendimus dėl investicijų plėtros,...>“), 191.4 papunkčio („<...Siekime aiškiai atskirti institucijų funkcijas, kad nebūtų dubliuojamas jų darbas ir taip būtų užtikrintas jo našumas, taip pat aiškiai apibrėžti institucijų atsakomybes, sukurti ir optimizuoti bendrus procesus.>“) nuostatas.

Dalykinio vertinimo išvada – Įstatymų projektai įtraukti į Seimo pavasario sesijos darbų programą. Planuojamas svarstymas Seime balandžio mėn. Siūlytina Projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime. Siūlytina grąžinti projektus rengėjams tobulinti ir suderinti Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka.

Ekonomikos politikos grupės patarėja

Ieva Bardauskienė

Ieva Bardauskienė, tel. +37070663887, el. p. ieva.bardauskiene@lr.lt